

Bestuursverslag 2023

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 A
4791 SH Klundert

Inhoudsopgave

Vaststelling van het jaarverslag 2023 door het bestuur	2
Samenvatting	3
Verslag	3
1. Missie van het museum	3
2. Governance Code Cultuur	3
3. Bestuur	4
3.1 Financiën	5
3.2 Voorzieningen ten behoeve van de vlasserij	5
4. Vrijwilligers	5
4.1 Fooienpot	5
5. Bezoekers en omzet	6
5.1 Museumbezoek	6
5.2 Horeca	6
6. Evenementen	6
7. Infrastructuur	7
8. Collectie	7
8.1 Vlasserij	7
8.2 Suiker	7
9. Jet & Jan	8
9.1 Algemeen	8
9.2 Aantallen	8
9.3 Clusterbezetting	8
10. Marketing	8
11. Multimedia	8
11.1 Hardware en software	8
11.2 Internetprovider	9
11.3 Website	9
11.3.1 Intranet	9
11.4 Mediatheek	9
12. Facilitaire zaken	10
12.1 Modelbouw	10
12.2 Overige werkzaamheden	10
12.3 Veiligheid, binnenklimaat en energieverbruik	10
12.3.1 Veiligheid	10
12.3.2 Binnenklimaat	11
12.3.3 Energieverbruik	12
13. Cursussen, symposia en dergelijke	13
13.1 Excursie	13
13.2 Cursussen	13
14. Plannen voor 2024	13

Vaststelling van het Bestuursverslag 2023 door het bestuur

Datum: 2024.

Handtekening voorzitter:..... Cor Rus-Hartland

Handtekening secretaris:..... Ingrid Verkaik

Handtekening penningmeester:..... Bert Beulens

Samenvatting

Het gehele jaar 2023 heeft de Stichting Nationaal Vlasserij-Suikermuseum (verder te noemen "het museum") een weer groeiend aantal bezoekers mogen ontvangen. .

De gevolgen van de coronapandemie zijn nog te zien in de tegenvallende bezoekersaantallen van touringcars met groepen, inkomsten en uitgaven.

In juni hebben we weer onze jaarlijkse streekproductenmarkt houden en in december onze kerstmarkt.

In januari 2023 hadden we 79 vrijwilligers en eind december 2023 waren dat er 80.

Ook financieel ziet het boekjaar 2023 is afgesloten met een positief saldo van € 11.029. Dit bedrag zal worden toegevoegd aan de Algemene Reserve, zodat deze weer verder positief wordt.

Ten opzichte van 2022 is er een stijgende lijn, maar is het niveau van voor de coronapandemie is nog niet bereikt.

Verslag

1. De missie van het museum is:

"De vlas- en suikergeschiedenis als culturele waarden eigen aan de regio Noord-West-Brabant, zo professioneel mogelijk beheren, uitbreiden, behouden en presenteren door middel van de exploitatie van een museum met een nationaal karakter"

Het museum is lid van de Nederlandse Museumvereniging en is een geregistreerd museum. Het museum past de ICOM (International Council of Museums) definitie toe. Deze definitie luidt: "Een museum is een permanente instelling, niet gericht op het behalen van winst, toegankelijk voor publiek, die ten dienste staat van de samenleving en haar ontwikkeling. Een museum verwerft, behoudt, onderzoekt, presenteert, documenteert en geeft bekendheid aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoegen".

Aan de missie van het museum is in 2023 op de volgende wijze uitvoering gegeven:

2. Governance Code Cultuur

De bestuurlijke organisatie van de Stichting Nationaal Vlasserij-Suikermuseum werkt volgens het bestuur-model.

Het museum past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur 2019 (versie: bestuur-directie model) volledig toe. Evenals de andere twee gedragscodes: de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie.

- De organisatie realiseert haar doelstelling door culturele waarden te creëren, over te dragen en/of te beheren. Dit blijkt uit de missie, taken en doelstellingen zoals beschreven in het Beleidsplan 2021-2025.
- Het bestuur wordt gevormd door de voorzitter, secretaris en penningmeester.
- Het bestuur is verantwoordelijk voor de gang van zaken en resultaten van de organisatie.
- Bestuurders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstremming, vermijden ongewenste belangenverstremming en gaan op een

transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen. Dit is verankerd in de Statuten en het Bestuursreglement.

- Bestuurders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.
- Het bestuur is eindverantwoordelijk voor alle aspecten van beleid, zowel inhoudelijk, financieel als organisatorisch.
- Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie. Er wordt geen onderscheid gemaakt in cultuurverschil, rang, stand of afkomst.
- Alle medewerkers, inclusief bestuur, verrichten hun werkzaamheden op basis van vrijwilligheid. Zij ontvangen hiervoor geen beloning.
- De nevenfuncties van de bestuursleden staan vermeld op de website.
- Jaarlijks vindt verantwoording plaats naar de gemeente, door toezending Bestuursverslag en Jaarrekening.

3. Bestuur

Het bestuur van het museum heeft drie keer vergaderd. Op 26 januari, 20 april en 26 oktober. Voor de voortgang had het bestuur regelmatig onderling contact over lopende zaken. Van de bestuursvergaderingen is een verslag gemaakt, voorzien van besluitenlijst en actiepuntenlijst. De actiepuntenlijst is iedere vergadering aan de orde gesteld en geactualiseerd. Op deze wijze wordt de voortgang van de diverse projecten in het museum bewaakt.

Verder is van elke vergadering een kort verslag gemaakt, dat aan alle vrijwilligers is toegezonden. Zodoende zijn alle vrijwilligers op de hoogte van wat er in het museum speelt.

Het bestuur bestaat uit de voorzitter, secretaris en penningmeester. Voor de bestuursvergaderingen worden ook de clusterhoofden/coördinatoren uitgenodigd.

Het museum kende in 2023 de volgende taakclusters:

- Collectietaak Vlasserij
- Collectietaak Suiker
- Facilitaire zaken
- Horeca
- Jet & Jan, scholenprojecten

Per 31 december 2023 was het bestuur als volgt samengesteld:

Cor Rus-Hartland (voorzitter)

Ingrid Verkaik (secretaris)

Bert Beulens (penningmeester)

De coördinatoren van de Clusters zijn:

Lauran Schoone (collectietaak vlasserij)

Wim Dekker (collectietaak suiker)

Leo Kanters (facilitaire zaken)

Miranda Keller (horeca)

Winold Noordink (Jet & Jan, scholenprojecten)

In 2023 was aftredend en her verkiesbaar Cor Rus-Hartland.

De coördinator Suiker, Wim Dekker, en de coördinator Horeca, Miranda Keller, hebben aangegeven aan het eind van 2023 te stoppen. Als opvolger voor de cluster Suiker is Jan Paul van der Most van Spijk bereid te worden de taak coördinator op zich te nemen en bij de cluster Horeca heeft Cees Jaspers zich aangemeld na plaatsing van een oproep in de Moerdijkse Bode.

Het bestuur wordt bijgestaan door adviseurs. Adviseurs worden benoemd vanwege hun specifieke deskundigheid op een bepaald terrein of vanwege hun grote kennis en ervaring met betrekking tot het museum.

Adviseur met specifiek aandachtsgebied was in 2023 Jan Paul van der Most van Spijk (veiligheid en binnenmilieu), Rinie Cullens (Boekingskantoor en planning bezoek), Volkert Goede (ICT) en Astrid van Velsen (Mediatheek).

Verder waren als adviseur voor het bestuur beschikbaar: Roel van Dijk, Hein de Jong (tot zijn overlijden in december 2023), Bert de Jong, Jan van Meer, Theo de Jong en Johan van Merrienboer.

Vanwege nieuwe richtlijnen over bestuurstermijnen volgens de Governace Code Cultuur moeten de Statuten en het Bestuursreglement worden herzien. Tevens worden deze afgestemd met de WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen). De nieuwe richtlijn is dat de bestuurstermijn van 3 x 4 jaar naar 2 x 4 jaar gaat. Dit werd per 1 januari 2023 ingevoerd. De statuten zijn inmiddels herzien.

3.1 Financiën

Het overzicht van de financiën (Jaarrekening) van het museum wordt opgesteld door een van onze vrijwilligers, Gerard de Jongh.

Verder vindt jaarlijks een externe controle plaats door een kascontrolecommissie, bestaand uit 2 onafhankelijke, niet aan het museum verbonden personen. Het bestuur is van oordeel dat op deze wijze de financiële verantwoording van het museum goed gewaarborgd is. Voor details wordt in dit jaarverslag verwezen naar dat rapport.

Op financieel gebied is het in 2023 redelijk goed gegaan, mede dankzij de eerder genoemde subsidie van de Gemeente, donaties en sponsors.

Het boekjaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat van € 11.029,00. Dit bedrag zal worden toegevoegd aan de Algemene Reserve.

3.2 Voorziening ten behoeve van de Vlasserij

De Vereniging tot het behoud van cultuurhistorische vlaswerktuigen is in 2015 opgeheven en heeft zijn bezittingen overgedragen aan het museum. Daarbij is afgesproken dat het batig saldo van de vereniging uitsluitend ten behoeve van de Vlasserij zal worden besteed. Van dit saldo (€ 4.079,00) is in 2023 niets besteed.

4. Vrijwilligers

In 2023 hebben we afscheid genomen van zes vrijwilligers: Hein de Jong, Corry de Jong, Johan van Merriënboer, An Römer, Corina Oosting en Tom Bauer.

We hebben als vrijwilliger mogen begroeten: Harm Jan Volkers, Josien Dam, Niek Troost, Anni Buckens, Renate van den Boogaard en Cees Jaspers.

Vanuit de gemeente Moerdijk is Simone van den Beemd 3 maanden als suppoost werkzaam geweest.

Voor het aantrekken van de nieuwe vrijwilligers hebben we een goede samenwerking met Werkplein "Hart van West-Brabant" en de Vrijwilligers Centrale Moerdijk.

Op 31 december 2023 telde het museum 80 vrijwilligers.

4.1 Fooienpot

De fooienpot commissie bestaat uit Rinie Cullens, Bart Gijzen en Aart Broersma. Met Kerstmis hebben de vrijwilligers een passende attentie ontvangen.

5. Bezoekers en omzet

Jaar	2020	2021	2022	2023
Totaal aantal bezoekers*	549	980	2159	2790
Opbrengst aan entree	€ 1.811,00	€ 5.562,00	€ 7.640,00	€ 9.745,00
Opbrengst horeca verkopen	€ - 135,00	€ 2.266,00	€ 6.394,00	€13.020,00
Museumwinkel	€ 127,00	€ 264,00	€ 1.108,00	€ 225,00

Specificatie bezoekers

Volwassenen	1789
Kinderen 7-12 jaar	366
Kinderen onder 7 jaar	9
Museumjaarkaart	503
Vrienden van het museum	20
Gratis toegang	103
Totaal aantal bezoekers	2790

* Deze bezoekersaantallen zijn exclusief de bezoekers aan onze streekproducten- en kerstmarkt.

5.1 Museumbezoek

De naweeën van de Corona periode heeft zijn sporen achter gelaten wat betreft het museumbezoek. In 2022 kwam het bezoek maar langzaam op gang. Vorig jaar hebben in totaal 2159 personen ons museum bezocht. Daarvan waren 1620 bezoekers in groepsverband. In 2023 hebben 2790 een bezoekje gebracht, waarvan er 2051 in groepsverband kwamen. Het aantal individuele bezoekers was 739. Het aantal kinderen dat deelnam aan Jet & Jan (inclusief Museumschatjes) was 301. Bij Jet & Jan is een licht dalende lijn te zien, dit komt doordat het aantal leerlingen per klas lager is.

5.2 Horeca

De muren van de Horeca zijn opnieuw geschilderd. De tafels zijn aangepast en worden voorzien van een nieuwe verflaag. Omdat de stoelen in de ontvangstruimte gaan verslijten moet nog gekeken worden naar een goede vervanger.

6. Evenementen

De volgende evenementen hebben in 2023 plaatsgevonden of hebben we aan deelgenomen:

- Van 1 tot 7 april was de nationale museumweek.
- Op 9 maart hebben we deelgenomen aan de beurs "Bus-idee".
- Op 17 juni werd de streekproductenmarkt gehouden.
- Op 24 oktober heeft een groep vrijwilligers een bezoek gebracht aan het Cosun Innovation Center en daar een interessante rondleiding gekregen.
- 16 december was weer onze jaarlijkse kerstmarkt.
- Ons jaarlijkse vrijwilligersdag is verplaatst naar het voorjaar van 2024.

7. Infrastructuur

De WVS heeft de schaftkeet weer op het ons terrein geplaatst en als dank houdt de WVS het groen op het terrein bij.

De lijnen van de parkeervakken op het terrein zijn voorzien van nieuwe laag verf.

Voor de toegangspoort is in opdracht van de gemeente het asfalt voorzien van een nieuw laag.

8. De collectie

Onze wens is nog steeds om de in de loods opgeslagen verschillende grote machines, aan onze bezoekers te laten zien. Gedacht wordt aan het bijplaatsen van een kapschuur of iets dergelijks. Ook zouden hier dan de verschillende werktuigen, die buiten tegen de muur in weer en wind staat, ondergebracht kunnen worden.

8.1 Vlasserij

Het is nu ook mogelijk de vlasserij te bezoeken met behulp van het scannen van QR codes, ook zijn er nog audiofoons beschikbaar.

De museumstukken zijn vanaf dit jaar geregistreerd in Memorix Maior, het registratiesysteem van Erfgoed Brabant.

Het kenniscentrum Immaterieel Erfgoed heeft in 2022 laten weten, dat we ingeloot waren om een borgingsplan te maken om het beroep vlasser aan de erfgoedlijst toe te voegen. In 2023 zijn hiervoor een aantal workshops gevolgd. Vanwege de complexiteit is besloten hiervan af te zien.

8.2 Suiker

Het is nu ook mogelijk de suiker te bezoeken met behulp van het scannen van QR codes, ook zijn er nog audiofoons beschikbaar.

Er wordt nog volop gewerkt aan de maquette van de middenfabriek (verdamping, kookpannen e.d.). Het eerste deel is zo goed als gereed en aan de tafel wordt nog gewerkt. De doorzichtige kap, die de maquette moet beschermen tegen stof en dergelijke, is inmiddels besteld. Dit deel is wellicht het grootste onderdeel van de te bouwen suikerfabriek. De expositieruimte is echter beperkt. Dus de opstelling is nog een probleem. We moeten omzien naar uitbreiding van de expositieruimte, ook gelet op wat we nog in depot hebben. Dit is bovendien waard om opgenomen te worden in de expositieruimte.

Verder onderging de suikercollectie wat kleine wijzigingen. Daar waar wenselijk of noodzakelijk vinden nu en dan wijzigingen plaats.

In 2023 werden weer diverse attributen aangeboden, die stuk voor stuk onderzocht werden of ze als museumstuk in de expositie of in het depot opgenomen kunnen worden.

Uit de Mercuracollectie ontvingen wij enkele kunstwerken, die inmiddels een plaats hebben gekregen in de ontvangstruimte van ons museum.

9. Jet & Jan

9.1 Algemeen

Uit de evaluatie van het naar iedere school opgestuurde evaluatieformulier, blijkt dat de participerende scholen zeer tevreden zijn over dit project en het contact met de medewerkers van het museum. Zowel de ontvangst door de vrijwilligers, de geschiedenislessen en de activiteiten in het circuitmodel, voldoen in hoge mate. Het museumbezoek in het algemeen scoorde gemiddeld een 9. Dit bleek uit het jaarlijkse evaluatieverslag en de geschreven teksten in het gastenboek. Fijn dat er ook dit jaar weer enkele nieuwe vrijwilligers zich hebben aangemeld om dit project te begeleiden. In het volgende kalenderjaar (2024) zal een opzet gemaakt worden om het museumbezoek, (buiten het schoolbezoek om), voor de basisschoolleerling, aantrekkelijker te maken.

9.2 Aantallen

In 2023 hebben 16 scholen zich aangemeld met 19 groepen. Per schooljaar zijn dit gemiddeld 330 leerlingen. De tendens is wel dat er jaarlijks minder leerlingen in de groepen zijn. De scholen zorgen zelf voor de begeleiding in de verhouding van die aangemeld zijn voor het Jet & Jan project; voor Museumschatjes was dat 1 school. De scholen zorgen zelf voor de begeleiding in de verhouding van één volwassene op vier kinderen.

Enkele scholen hebben zich aangemeld voor Museumschatjes.

Ook in het kalenderjaar 2024 hebben al enkele scholen zich aangemeld voor het Jet & Jan-project en Museumschatjes.

9.3 Clusterbezetting

Cluster Jet & Jan telt in 2023 achttien vrijwilligers, die, volgens een jaarplanning, voor de begeleiding van de schoolbezoeken zorgen.

Tijdens de jaarlijkse clustervergadering wordt geïnformeerd of er mutaties te verwachten zijn in het volgende schooljaar, het blijkt dat het steeds weer lukt om aangekondigde mutaties weer ingevuld te krijgen.

10. Marketing

De beurs "Bus-idee" in Boskoop vond dit jaar plaats op 9 maart. Het is een jaarlijks evenement waar de touringcarbedrijven hun klanten mee naar toe nemen om te zoeken naar leuke dagtochten.

Er werd deelgenomen aan de netwerkbijeenkomsten van "Proef en Beleef Brabant" en "Waterpoort". De bekende brochures van beiden zijn verspreid onder de VVV's en andere toeristische attracties in West-Brabant.

Er is deelgenomen aan diverse toeristische en culturele bijeenkomsten die vanuit de gemeente georganiseerd zijn.

We krijgen regelmatig aanvragen voor interviews in diverse kronieken. Ook wordt onze hulp gevraagd bij het samenstellen van herinneringsboekjes van mensen die vroeger in de vlas of suiker hebben gewerkt.

Het Openluchtmuseum in Arnhem heeft assistentie gevraagd bij het ontsluiten van hun collectie agrarische handgereedschappen.

11. Multimedia

11.1 Hardware en software

In 2023 zijn als start van het vervangingstraject, 2 nieuwe laptops aangeschaft (er is voor 2 gekozen, omdat het een behoorlijke aanschafprijs betreft en aan deze 2 laptops vrij zware eisen gesteld zijn i.v.m. video toepassingen (mediatheek).

Eveneens is in 2023 een UPS voeding aangeschaft. Deze is gebruikt om onze Router (de koppeling tussen internetprovider en ons interne netwerk) tijdens netvoeding uitval nog enige uren van 220V te voorzien en zodoende ook de belangrijke delen van ons netwerk in werking te houden. En niet onbelangrijk: bij netvoeding uitval kan de NIEUWE alaminstallatie toch de alarmen doorgeven aan de alarmcentrale.

Onderhoud van de "landkaart" attractie in de suikerafdeling (een landkaart met alle voorheen bestaande suikerfabrieken, die elk middels een drukknop zichtbaar gemaakt kunnen worden op de kaart EN op een scherm, aangestuurd door een PC) wordt een probleem. Het onderhoud van de PC die de landkaart in de suiker aanstuurt, vraagt de nodige aandacht. De hiervoor noodzakelijke software is erg oud en draait **niet** op nieuwere PC's. Het vervangen de software vraagt kennis van programmeren. Hiervoor zal in 2024 serieus naar een andere oplossing gezocht moeten worden.

In de ontvangst ruimte is een proef uitgevoerd om bij bepaalde gelegenheden presentaties te houden waarbij meerdere tv-schermen gebruikt kunnen worden. Dit bleek goed te werken.

De audio (bijv. microfoon tijdens presentaties en muziek tijdens een kerstmarkt) is ondanks wat aanpassingen niet voldoende geschikt gebleken voor een goede geluidsvoorziening. In 2024 zal daadwerkelijk gezocht worden naar een goede oplossing.

11.2 Internet provider

In 2023 is gepland om over te gaan van internet provider KPN naar Tweak.

Hiermee zullen we tegelijk over gaan op glasfiber (in plaats van koper bekabeling).

Helaas is het aanleggen van het glasfibernetwerk in Klundert nogal vertraagd en hebben we ook op 31 december 2023 nog geen glasfiber in het gebouw.

Ook is de door ons gekozen provider Tweak overgenomen door firma Odido. Begrepen is dat de door Odido geleverde Router niet geschikt is voor een goed gebruik in het museum. Daarom is het nieuwe contract met Odido niet ondertekend. Mogelijk wachten tot KPN glasvezel gaat leveren . . .

11.3 Website

Het omzetten naar een nieuwe website is door de Corona aanzienlijk vertraagd. In 2023 is met enkele vrijwilligers test traject gedaan om te komen tot een definitieve versie. In 2024 zal daadwerkelijk een nieuwe Website worden gerealiseerd.

11.3.1 Intranet

Onze intranet site is ook dit jaar bijgehouden. Nieuwe ontwikkelingen zijn hierin niet te melden.

11.4 Mediatheek.

Van de nalatenschap van de familie Mouris uit Voorschoten is inmiddels het meeste verwerkt. De resterende objecten zullen in 2024 behandeld worden.

De nieuwe boekenkast op de vide is gerealiseerd. Omdat er in mei 2023 veel boeken door Jan van Meer geschonken zijn, zijn deze tijdelijk in deze nieuwe boekenkast gezet. Eind 2023 is een begin gemaakt met het verwerken van deze boeken in de collectie.

In 2023 zijn er geen boeken ter restauratie uitbesteed, omdat we eerste alle boeken van Jan van Meer willen behandelen. Misschien zitten daar betere exemplaren bij, zodat de huidige niet gerestaureerd hoeven te worden. In de loop van 2024 opnieuw bekijken.

Begin 2023 hebben we, na een testperiode van het collectie-registratieprogramma Memorix Maior (via Erfgoed Brabant) en na ook nog het collectie-registratieprogramma Atlantis bekeken te hebben, gekozen voor Memorix Maior als opvolger van Pandora-2. De voorbereiding, migratie en nacontrole zijn door eigen vrijwilligers met succes afgehandeld. Hiermee is toch een paar duizend euro uitgespaard!

Om voor de toekomst meer werkplekken te creëren is het plan opgevat om die in de mediatheekkamer te maken op de plaats waar de ladekasten staan. Deze ladekasten zullen verplaatst gaan worden naar de vide.

In september nieuwe vrijwilligster verwelkomd, Renate van den Boogaard, voor o.a. registratiewerkzaamheden.

Voor het project 'nieuwe website' is er weer behoorlijk wat energie gestoken in het leren, opzetten en uitwerken ervan. We verwachten in de loop van 2024 flinke vorderingen te maken om tot een mooie, aantrekkelijke en informatieve website te komen.

12. Facilitaire zaken

12.1 Modelbouw

Er wordt gewerkt aan de module "middenfabriek", (sapzuivering en verdamping).

12.2 Overige werkzaamheden

Het afgelopen jaar zijn heel wat karweitjes uitgevoerd, zoals:

- Er zijn 2 boekenkasten voor mediatheek op vide gemaakt.
- De lijnen van de parkeervakken zijn opnieuw geverfd.
- TL verlichting vervangen door LED.
- Er zijn ophangradiatoren geplaatst in de toiletgroep.
- Na de Kerstmarkt in 2023 is begonnen met het opknappen van de ontvangstruimte en de keuken.
- Alle radiatoren zijn verwijderd uit de ontvangstruimte en keuken en er zijn airconditioningsunits geplaatst.
- De oude CV-ketels zijn verwijderd en vervangen door een luchtwarmtepomp.
- Er is oud-ijzer afgevoerd, de opbrengst hiervan was voor de fooienpot.

12.3 Veiligheid, binnenklimaat en energieverbruik

12.3.1 Veiligheid

Incidenten:

Gedurende 2023 zijn geen grote incidenten en ook geen "bijna ongelukken" gerapporteerd. Ook zijn er geen persoonlijke ongevallen geweest. Kleine verwondingen konden met behulp van de inhoud van de EHBO kisten worden behandeld.

Op 17 april en 9 juli kwam het alarmsysteem in werking. Beide keren t.g.v. schakelfouten t.g.v. onbekendheid met het nieuwe alarmsysteem. Het aantal "valse" alarmen lijkt gereduceerd.

Activiteiten

In 2023 hebben op veiligheidsgebied de volgende activiteiten plaatsgevonden :

- Controle brandblussers en EHBO kisten door de firma CENO op 13 december 2023.
- Na de problemen met het centrale alarmsysteem (accu storing) in 2022 werd in 2023 het centrale alarmsysteem vervangen door een moderner exemplaar met aansluiting op internet. Tevens werd een sleutelsysteem ingevoerd i.p.v. het intypen van een code op het alarmpaneel bij de entree deur. De indruk bestaat dat het aantal problemen met de bediening van het inbraakalarm-paneel hiermee is gereduceerd.
- De jaarlijkse brandweer oefening van vrijwillige brandweer van Klundert/gemeente Moerdijk werd dit jaar niet gehouden maar is begin volgend jaar gepland.

Aandachtspunten voor 2024

- Hervatting veiligheidsrondes met clusterhoofden.

- check bij Europac (alarmcentrale) op te benaderen personen van het museum bij alarm.
- Controle van de vluchtwegarmaturen noodverlichting.
- Opnemen van het onderwerp "Veiligheid" in de handleiding die elke vrijwilliger op intranet kan inzien.

12.3.2 Binnenklimaat

Relatieve vochtigheid en temperatuur worden geregistreerd in de vlasserij, in het suikermuseum en op eerste verdieping in het depot. Gebruik werd gemaakt van de Klima-Pro datalogger. Verder worden deze ook van de analoge haarhygrometers en thermometers in beide musea bijna wekelijks geregistreerd.

A. Temperatuur Ontvangstruimte

In de ontvangstruimte kan met de nieuwe airco's de temperatuur in de ontvangstruimte ook in zomer geregeld worden (koeling als het te warm is). De airco's reageren snel, waardoor een klokthermostaat niet direct noodzakelijk is. Voornamelijk is er geen klokthermostaat voor de airco's mogelijk. Hierdoor kan de temperatuur instelling niet automatisch aangepast worden mocht vergeten worden de temperatuur instelling bij sluiten van het museum omlaag te brengen.

Vlasserij- en Suikermuseum:

In de twee musea werd de temperatuur in het stookseizoen op 15 tot 16° C gehouden middels de thermostaatkranen op de radiatoren. Met het warmtepompsysteem werd in de periode vanaf 1 oktober beperkt ervaring opgedaan. Gemiddeld werden iets hogere temperaturen bereikt, e.e.a. afhankelijk van de buitentemperatuur. De capaciteit van de verwarming lijkt voldoende. De balans tussen verwarming in de Vlasserij en de Suiker vergde nog wat aanpassingen aan de instellingen van de thermostaatkranen. De data recorders indiceren een vrij constante temperatuur in het museum. Buiten het stookseizoen is de temperatuur in de beide musea ongeregeld en afhankelijk van de buitentemperatuur.

Eerste verdieping / zolder:

Op de zolder verdieping (depot) varieert de temperatuur in de winterperiode tussen 15 en 20° C. De drie airco's worden 's winters gebruikt om de bestuurskamer, mediatheek en modelbouwruimte te verwarmen. Dit gebeurt alleen bij aanwezigheid van personen. De opwarmcapaciteit is vrij gering, maar voldoet. Er is alleen in het depot een registratie van de temperatuur. In de zomer kan de temperatuur goed in de hand gehouden worden. De gebruikstijd van de airco's is verder toegenomen, doordat groepjes vrijwilligers ook op andere dagen dan woensdag hun activiteiten ontplooiën. (Modelbouw op vrijdag, mediatheek en suiker op dinsdagmiddag)

B. Relatieve Vochtigheid (rv)

De rv wordt niet geregeld maar wel middels datarecorders vastgelegd. De rv in de 2 musea verschilt nauwelijks en varieert 's winters tussen 30 en 50%, terwijl in de zomer periode deze tussen 50 en 70% varieert. In het depot varieert de rv 's winters tussen 30 en 60% en zomers tussen 40 en 60%. De rv wordt in de winter bepaald door de rv buiten en de stooktemperatuur. Door de opwarming binnen is de rv daar veel lager dan buiten het museum. E.e.a. betekent dat het in koude (droge) perioden binnen nog droger is.

C. Plannen met betrekking tot het binnenklimaat

Er moet nog ervaring opgedaan worden met het warmtepompsysteem. In de winter kan onderzocht worden hoe groot het verschil in temperatuur tussen plafond en vloer is om eventueel verdere maatregelen te nemen voor een aangename temperatuur in het

museum. Er is tot nog toe geen aanleiding voor directe maatregelen met betrekking tot de regeling van het vochtgehalte. Ten behoeve van de houten voorwerpen (in het bijzonder in de vlasserij), kan overwogen worden een vernevelaar te installeren om gedurende zeer droge perioden in de winter het relatieve vocht gehalte te verhogen.

D. Verlichting

Niets te melden.

12.3.3 Energieverbruik

Energie transitie

In 2023 werd de overstap naar een gasvrij museum gerealiseerd.

In februari werd een energietransitie commissie geïnstalleerd die als taak kreeg om het gasvrij maken van het museum voor te bereiden. E.e.a. in lijn met regeringsplannen. De commissie werd voor gezeten door Harm Jan Volkers. Leden waren : Jos Huijbrechts, Leo Kanters, Bert Beulens en Jan Paul van der Most van Spijk.

Na onderzoek t.b.v. het bepalen van de technische eisen en wensen en overleg met de gemeente (eigenaar van het gebouw), werden offertes aangevraagd :

a) voor een warmtepomp systeem ten behoeve van de verwarming van het museum en airco's voor de verwarming van de ontvangstruimte.

b) Daarnaast werden offertes aangevraagd voor de plaatsing van zonnepanelen.

Na evaluatie werd in overleg tussen het bestuur en de commissie besloten om voor een warmtepompsysteem en airco's Climatic in Etten Leur te selecteren. Suntec-Solar in Breda werd geselecteerd voor de installatie van de zonnepanelen. E.e.a. resulteerde in de installatie van de warmtepomp en airco's in september 2023. De financiering (o.a. een gemeentelijke bijdrage) maakte het niet mogelijk om de zonnepanelen eveneens in 2023 te plaatsen. Dit werd uitgesteld tot het volgende jaar.

Het energieverbruik is een belangrijke kostenpost voor het museum. Het wordt daarom bijna wekelijks bijgehouden. Met de introductie van de "slimme" elektriciteitsmeter is dat niet meer nodig: dagelijkse meterstanden kunnen worden gedownload en hiermee kan het energieverbruik in kaart gebracht. Gasmeterstanden hoeven sinds 1 oktober niet meer opgenomen te worden. Op de zolderverdieping worden, bij aanwezigheid van personen, naar behoefte de airco's ingeschakeld (zomers koelend en 's winters verwarmend) In de werkplaats wordt 's winters, als er personen aanwezig zijn, de temperatuur met een elektrische heater op peil gehouden. (Geschat gebruik: drie uur per week).

Na installatie van de warmtepomp zijn extra isolatiewerkzaamheden uitgevoerd aan de verwarmingsleidingen in het museum om te voorkomen dat de langs het plafond lopende leidingen te veel warmte afgeven die 'bovenin' blijft hangen .

Gas:

Het gasverbruik bedroeg in de jaren 2021, 2022 en 2023 (1-1 tot en met 31-12) respectievelijk 3779, 3310 en 2404 m³. Doordat het warmtepompsysteem in september 2023 in bedrijf werd genomen is er in de maanden oktober tot december dus geen gas verbruikt. Helaas moest nog wel vastrecht betaald worden omdat de gasleiding eerst verwijderd moest worden. Dit kon in 2023 niet meer plaatsvinden.

Elektriciteit:

Het elektriciteitsverbruik in de jaren 2021, 2022 en 2023 (1-1 tot en met 31-12) respectievelijk 12.591, 14.938 en 17.232 kWh. Het verbruik in 2023 is door de installatie van de warmtepomp niet te vergelijken met eerdere jaren. Wel blijkt dat tot 1 oktober 2023 het elektriciteitsverbruik nagenoeg gelijk was aan dat in voorgaande jaren.

Het dal-verbruik bedraagt over 2023 circa 46% van het totaal verbruik. Nachtverlichting buiten, koel- en vrieskasten, ventilatie en cv pompen ('s winters), en een aantal computers zijn belangrijkste permanente verbruikers.

Aandachtspunten voor 2024

Voorgenomen is zo spoedig mogelijk zonnepanelen te laten installeren.

De energieprijzen zijn onzeker, sterk wisselend. Het museum heeft de laatste jaren een dynamisch contract gehad. Er dient eerst wat ervaring opgedaan te worden met het nieuwe energiesysteem, nadat het komende jaar ook de zonnepanelen zijn geïnstalleerd. Daarna dient een besluit genomen te worden m.b.t. het te kiezen energiecontract.

Nagegaan dient te worden of het advies uit het Shell onderzoek in 2022, om tijdschakelaars op de ventilatoren in het dak te introduceren, van invloed is op het energie verbruik. Niet zozeer het verbruik van de ventilatoren zelf als wel het permanent wegpompen van warme lucht waarmee extra stookkosten zijn gemoeid.

13. Cursussen, symposia en dergelijke.

13.1 Excursie

Onze jaarlijkse educatieve dag voor onze vrijwilligers ging dit jaar niet door en is verplaatst naar voorjaar 2024.

13.2 Cursussen

Er zijn workshops gevolgd.

14. Plannen voor 2024

- De opknapbeurt van de ontvangstruimte afmaken en nieuwe stoelen aanschaffen.
- De website vernieuwen.
- Stemversterkers voor de rondleiders.
- Aanleg van zonnepanelen.
- Voorbereidingen treffen voor ons 25-jarig jubileum in 2027.
- Extra werkplekken in de mediatheek.
- Nieuwe doelgroepen van bezoekers zoeken.
- Nieuwe geluidsinstallatie aanschaffen.
- Het vernieuwen van de meterkast in de Vlasserij.